

Quickscan archeologie Kerk Hoeven
Projectnummer: 464971.100
17-08-2021
Auteur:

Aanleiding

De gemeente Halderberge is voornemens de St. Jan de Doperkerk aan de St. Jansstraat te Hoeven te herontwikkelen tot een dorps huis. Onderdeel van deze herontwikkeling is het realiseren van een uitbouw aan de kerk. De kerk van de H. Joannes de Doper is in 1928-1929 gebouwd naar ontwerp van de Bredase architect J.H. Berben en vervangt de elders gesitueerde en later gesloopte laatgotische dorpskerk. De kerk is geregistreerd als rijksmonument 521566 (bijlage 1).

Doel onderzoek

Het doel van het onderzoek is het in beeld brengen van het aspect archeologie. Op basis hiervan adviseren wij of en zo ja op welke wijze archeologie kan worden ingepast in de gewenste ontwikkeling.

Geraadpleegde bronnen

In het kader van de quickscan zijn de website ruimtelijkeplannen.nl, de archeologische beleidsadvieskaart en de verwachtingskaart van de gemeente Halderberge geraadpleegd.¹ De archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart verschaft een vlakdekkend inzicht in de verschillende archeologische waarden en verwachtingen in het onderzoeksgebied, in combinatie met de (paleo)landschappelijke context hiervan. Het betreft de bekende archeologische waarden en verwachtingen voor de periode Paleolithicum t/m Nieuwe tijd. De archeologische verwachting voor de materiële resten uit de Nieuwe tijd heeft zich overigens beperkt tot het in kaart brengen van de historische bebouwing en de gebouwde Rijks- en gemeentelijke monumenten.

Resultaat

Het plangebied bevindt zich op de archeologische beleidsadvieskaart en verwachtingskaart (zie bijlage 2, ligging van het plangebied is aangegeven door een groen driehoek) in een zone met een lage verwachting. Dit is in het ruimtelijk beleid van de gemeente vastgelegd door geen dubbelbestemming 'waarde – archeologie' op te nemen voor het plangebied.

Archeologisch onderzoek is niet noodzakelijk.

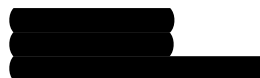
Antea Group, Oosterhout

¹ RAAP-RAPPORT 1129 Gemeente Halderberge Archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart, 2009.

Monumentnummer*: 521566

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 maart 2003
Kadaster deel/nr: 15008/160

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*		
Hoeven		Halderberge		Noord-Brabant		
Straat*	Nr*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
St. Janstraat	40		4741 AR	Hoeven		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kad. object*		Appartement	Grondperceel
Hoeven		D				3552

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding.

De KERK van de H. Joannes de Doper is in 1928-1929 gebouwd naar ontwerp van de Bredase architect J.H. Berben en vervangt de elders gesitueerde en later gesloopte laatgotische dorpskerk. Het gebouw vertoont een mengeling van Traditionalistische en Expressionistische vormen met gotiserende motieven. Het ontwerp is tijdens de uitvoering door de fa. C. Buckens te Standdaarbuiten en de NV. Albouw te Breda vereenvoudigd. De vieringtoren is daarbij in omvang gereduceerd. De pastorie van 1928 is in 1944 verwoest en in 1951 vervangen door een nieuwbouw van architect Hurks. Deze pastorie valt buiten de bescherming.

Omschrijving.

Driebeukige kruiskerk, opgetrokken uit machinale baksteen met rijke bakstenen siermotieven. Zadeldaken met leien en ruberoidleien gedekt, op de viering een rijzige achthoekige toren. Brede houten lijstgoten. De kerk bestaat uit een kort schip van 2 gewelfvakken, voorafgegaan door een orgelgalerij met flankerend klokkentorentje en een driedelig voorportaal. Het transept telt een travee, aan de koorzijde een koortravee van een vak en een lager koor met vijfzijdige sluiting. Schip, transept en koortravee zijn omgeven door een plat afgedekte omgang met zijkapellen. Tegen de omgang links en rechts van de entree zijkapellen onder schilddaken, tegen de transeptomgang uitgebouwde biechtstoelen onder lessenaardak. Het koor heeft een lage krans van zijkapellen met tweezijdige sluitingen. Links en rechts van dit koor sacristieën en nevenruimten onder schilddaken. Het muurwerk van omgang,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

zijkapellen en nevenruimten heeft hooggeplaatste in baksteen uitgevoerde spleetvensters met getrapte keperbogen en soms spitsbogen. De ramen zijn gevuld met glas-in-lood en plaatselijk in groepen van drie gekoppeld. Het entreeportaal heeft laag aanzettende spitsbogen en een drietal met smeedwerk versierde deuren onder spitsbogen. Het portaal is ruim opgezet vanwege de autozegeningen in relatie tot de in de kerk levende Christoffeldevotie. Rechts van de ingang een in travertin en brons uitgevoerde gedenkplaat voor de in 1944 omgekomen kapelaan A. Verhagen. De topgevel van de orgeltravee heeft klimmende nissen met glas-in-loodlichten. Op de hoek van deze travee en de topgevel van het schip een vierkante kloktoren met tentdak en wijzerplaten in gekleurde tegels. De topgevels van schip, transepten en koor hebben met klimmende nissen een rijzig karakter en worden bekroond met forse in baksteen uitgevoerde kruisen. Ze worden gesteund door haakse luchtbogen. De transeptgevels hebben boven de omgang forse spitsboogramen met vorktraceringen met zes bakstenen ruitvormige vullingen met glas-in-lood van L. Asperslagh. De vieringtoren heeft galmplanken en een hoge spits met bol, kruis en haan. Inwendig is de kerk geheel uitgevoerd in schoon metselwerk in gele baksteen, met versieringen in mozaïek en terracotta. Door de laag aanzettende spitsbogen en de grote breedte van de ruimte ontstaat een centraliserend effect. De betonnen spitstongewelven van schip, transept en viering zijn afgewerkt met bimsmortel. Ook de kapsanten zijn in beton gegoten. De processie-omgang heeft houten balkenplafonds. De kapellen en de kooromgang hebben graatgewelven van baksteen. Overal treffen we in de aanzetten van de bogen en gewelven siermetselwerk aan. De vieringkolommen bestaan uit groen gegelazuurd terracotta dat evenals wijwaterbakken geleverd is door de Fa. Van der Lint uit Delft. Op de triomfboog de tekst 'Looft den heer alle volken/Looft hem alle geslachten'. In de kerk ouder meubilair, waaronder een doopvont uit de 19de eeuw, beelden van de H. Familie, Johannes de Doper, de H.H. Harten van Jezus en Maria, Anna, Jozef, Gerardus, Apollonia, Antonius, Theresia en ex-voto's van de H. Bernardusdevotie. Verder een beeld van de H. Bernardus en een beeld van de H. Christoffel (L.J. Thissen 1930). De communiebank in gepolijst zwart marmer en het hoogaltaar in marmer en bronswerk zijn getekend door de architect. De kruiswegstaties en muurschilderingen zijn van Joannes Collette. In de vakken boven de scheibogen mozaïeken van de apostelen en kerkvaders.

Waardering.

De kerk is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het katholicisme in het zuiden en is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de centraliserende volkskerk. Het is een zeldzaam voorbeeld van de aanpassing van de religie aan eigentijdse ontwikkelingen, in het bijzonder het fenomeen van de auto-zegening. Het is tevens belang als voorbeeld van de technische ontwikkeling van de betonconstructies in het Interbellum. Het gebouw heeft architectuurhistorisch belang door de bijzondere stijl en detaillering en is van belang als voorbeeld van het werk van de architect Berben. Het heeft ensemblewaarden vanwege de situering in de kom van Hoeven en de markante silhoutwerking. Het is gaaf bewaard gebleven.

Hoofdcategorie

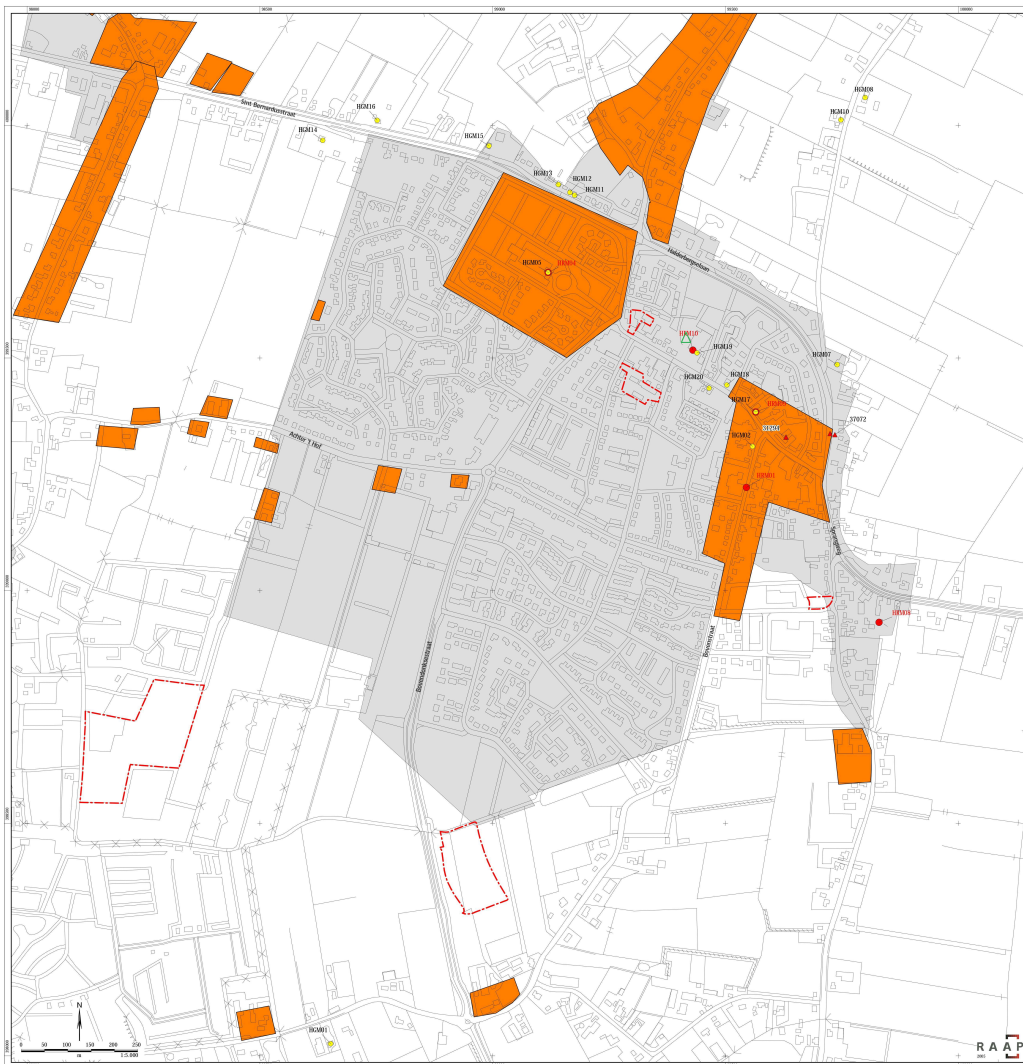
Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

Hoeven Gemeente Halderberge

Archeologische verwachting- en beleidskaderkaart stedelijk gebied
RAAP versie 1.02, kaartdagte 26, editie 1.0.00

Legende

historische bebouwing (kadaster minuutkaart 1828)

klein en verspreid bebouwing

overig stedelijk gebied

archeologische vindplaatsen (ARCHS)

▲ stadskern

37072 ARCHS waarnemingsaanpak

gebouwd monument

● Rijksmonument

● Gemeentelijk monument

OR001 oude Rijksmonument

OR002 oude Gemeentelijk monument

OR003 oude Gemeentelijk monument

OR004 oude Gemeentelijk monument

OR005 oude Gemeentelijk monument

OR006 oude Gemeentelijk monument

OR007 oude Gemeentelijk monument

OR008 oude Gemeentelijk monument

OR009 oude Gemeentelijk monument

OR010 oude Gemeentelijk monument

OR011 oude Gemeentelijk monument

OR012 oude Gemeentelijk monument

OR013 oude Gemeentelijk monument

OR014 oude Gemeentelijk monument

OR015 oude Gemeentelijk monument

OR016 oude Gemeentelijk monument

OR017 oude Gemeentelijk monument

OR018 oude Gemeentelijk monument

OR019 oude Gemeentelijk monument

OR020 oude Gemeentelijk monument

archeologische verwachting

hoog

laag

adren

Archeologisch onderzoek noodzakelijk. In versie van planvorming archeologisch onderzoek kan uitbreiden (zie hoofdstuk 5 van het rapport).

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

Archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

RAAP